

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 50 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 7061 B. 1887.

CONCURS. *)

Pentru conferirea unui stipendiu anual de 500 fl. din ajutorul de stat al arhidieceșei noastre transilvane, destinat pentru calificățiunea mai înaltă a unui cleric din această arhidieceșă la vre-o universitate, se publică prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român.”

La acest stipendiu pot concurge numai clerici absoluți din arhidieceșă, cari sunt totdeodată absoluți de gimnasiu cu esamen de maturitate, și voiesc a și completa studiile la vre-o facultate teologică sau filosofică.

Concurenții au a substerne la consistoriul arhidieceșan până la termenul arătat suplicele lor instruite cu documentele necesare, adică: cu testimoniu de maturitate și cu absolutoriu clerical dela institutul seminarial arhidieceșan de aici, apoi cu atestat medical despre aceea, că sunt deplin sănătoși și cu o declarațiune separată, că după absolvire vor intra în serviciul bisericesc, ce li se va conferi; în fine au să anumească în suplică universitatea și facultatea, la care voiesc a și face studiile, indicând pentru facultatea filosofică și specialitatea studiilor principale, ce și au ales, p. e. pedagogia, istoria, filologia ș. a.

Sibiu. 12 Ianuarie, 1888.

Consistoriul arhidieceșan, ca senat strîns bisericesc.

Miron Romanul m. p.,

arhiepiscop și metropolit.

Nicanor Frateșiu m. p.,

secretariu cons.

Sibiu, în 18 Ianuarie, 1888.

Cercul de deputat dietal din Caransebeș este așa dară vacant după toate formele legii positive din statul nostru, escrierea unei noue alegeri de deputat la dietă este făcută, și în câteva zile români din acest cerc se vor pronunța, căci în un chip oare-care ei vor trebui să se pronunțe.

Este cunoscută până acuma ținuta alegătorilor din acest cerc, cunoscută ținuta reprezentantului lor, a domnului general Traian Doda, și cunoscută și ținuta parlamentului nostru față cu reprezentantul cercului electoral al Caransebeșului.

Vacant este deci cercul, și fostul reprezentant pe lui în puterea legii positive și-a pierdut dreptul

*) Reprodus din Nr. 5 de Sâmbătă din 16/28 Ianuarie a. c.

FOIȚA.

ROSA ALBĂ.

Un episod din resbelul mexicano-francez.

(Urmare.)

Și venise earăși în fire. Oferi apoi brațul seu amiceii sale și coborîră în vale. Aci încălecară și preste o oară sosiră în Mexico. Conchita era veselă și mai bine dispusă chiar și decât Rosita.

În dimineața următoare Conchita se sculă obosită, dormise rău. Nu putea să-i iasă din cap acel frances îndrășneț, tocmai ca tot nația căreia aparține. Se căia, că a refuzat declarațiunile lui de iubire într'un mod atât de fin. Ce l'a îndreptățit pe acest parvenit să o iubească pe ea? Se năcăja, că s'a arătat așa de puțin ambițioasă față de el. Aceasta o nelinistise. Aceasta o turburase toată noaptea. Rosa o aședuse în colțul unui sicrii și deși în seara aceea ascultase pentru primadată jurămintele de amor ale lui Don Miguel, totuși rosa nu i ar fi dat-o nici pentru lumea toată.

Li era frică să rămână singură acasă. Chipul cel palid al francesului, privirea lui cea profundă și serioasă — cu totul altcum ca a lui Miguel — o urmăreau pretutindeni.

Se îmbracă deci frumos și grăbi în salon. Aci o accepta Don Miguel, căruia îi permise a o îm-

electoral pasiv pentru trei ani de zile, cu alte cuvinte, în trei ani de zile domnul general Traian Doda nu mai poate fi ales de deputat dietal în cercul Caransebeș.

Preste câteva zile se va exprima deci acest cerc asupra ținutei sale pe viitoriu, și noi cu încredere privim la alegătorii din acest cerc, unicul cerc românesc, unde până acuma încă n'a străbătut corupțiunea proverbială la noi în periodul alegerilor dietali, unicul cerc, pe care până acuma ne am putut rădăma, că i între alegători mai domnesce încă spiritul de disciplină, ca ultima rămășițe a scoalei militare de până acuma.

Nu ne vom pune întrebarea: este oare cu puțință, că retrăgându-se generalul, nu va succede altor elemente a introduce și aici corupțiunea, după cum s'a făcut și în alte locuri?

Nu ne vom ocupa cu întrebarea: este consult să se facă tocmai cu acest cerc bine disciplinat multe încercări poate zădarnice de demonstrațiuni politice, încercări, la cari poate și guvernul și va da silința să demonstreze, că și administrațiunea din acel comitat poate face abuzuri, după cum avem exemple, că s'au făcut în alte cercuri, asemenea bine disciplinate?

Ne este în viață memorie campania electorală din 1884, când a cădut deputatul din perioadele trecute Georgiu Pop de Basesci, tot în un cerc, în care nu putea cădea între împregiurări normale. Scim câte abuzuri s'au făcut atunci, și prin ce mijloace, pe ce căi a cădut deputatul român.

Tocmai acuma este la ordinea discușiunilor în presă alegerea de deputat de astăvară în cercul Baia de Criș, unde a cădut asemenea un bărbat cu popularitate, deși nu o vom compara cu cea a domnului general Traian Doda.

Nu ne vom reaminti cum a cădut în cercul Beiușului deputatul de odinioară al acestui cerc, domnul Parteniu Cosma, care încă se bucura de încrederea alegătorilor sei.

Nu ne vom întreba în fine este oare consult să punem la multe probe paciența poporului din părțile acestea, mai cu seamă între împregiurările actuale, și mai cu seamă dacă guvernul cu ori ce preț va voi să scape de niște manifestațiuni foarte îndreptățite, nse cari în fața lumii trebuie să lupte mult.

De bună seamă conducătorii politici ai poporului din cercul Caransebeș și vor fi tras seama cu toate posibilitățile, vor fi cumpănit bine ce este de făcut, și în deplină conștiință și încredere așteptă ziua, în care alegătorii se vor pronunția.

brățișă și ai săruta mâna. Eșiră apoi pe balcon, căci scia, că nu preste mult se reîntorc oficerii statului maior dela călărit și voia ca dușmanul ei neimpăcat, francesul cel îndrășneț să o vadă cu logodnicul ei: Don Miguel.

Indată ce observă, că cavalcada se apropie tot mai tare, și oferi brațul lui Don Miguel. Inima însă îi bătea din ce în ce tot mai tare, buzele-i tremurau cu nerăbdare, așa că, că să nu cadă, fu silită a se răzima de umărul lui Miguel.

Dl de Brunne trecuse. Dar durere! el nici nu se uitase la ea. Preste câteva zile se logodi cu pompă deosebită — dar din ochii ei cei mari și frumoși strălucia un foc tainic, care inspăimântase cu erumperea lui pe toți cei din apropiere.

Dl de Brunne dispăruse. Conchita sta pe balcon în toată dimineața, când treceau oficerii la călărit. Și totdeauna înzădar. Se reîntorcea apoi înzădar. Se reîntorcea apoi înșelată, intristată și nemângăită.

În zădar îl cauta în teatru sau în alte oarecari societăți, căci nu-l afla. Bucuria ei dispăruse și cu ea și fericirea inchipuită. Se vestezia tot mai tare, întocmai ca florile de bruma toamnei. Și totuși n'avea curagiul să întrebe: unde e dl de Brunne! Îi era imposibil a pronunța acest nume gravat cu litere ardețoare în fundul inimei ei. Rosa zăcea neatinsă. Nu o arătase nici chiar Rositei, se temea chiar și a o atinge.

Una o dorim noi numai.

Cercul acesta este unicul cerc românesc, în care până acuma dispunem de inimile alegătorilor, în ciuda tuturor corupțiunilor de tot soiul obișnuite la alegerile de deputați.

În parlamentul din Ungaria nu avem oameni, cari se aibă curagiul a ne presenta în formă cuvenită plângerile noastre, și a cere acolo îndreptarea răului până mai este încă vreme.

Dorința noastră este, ca în acest cerc să se candideze un bărbat, care să ne scie bine reprezenta, un bărbat, care cu demnitate se ocupe locul generalului Doda, până când la alegerile viitoare alegătorii se vor putea grupa din nou în jurul iubitului lor general.

Să nu facem mute experimente cu virtutea acestor alegători, cari până acuma prin disciplina observată ne-au salvat demnitatea noastră națională.

Revista politică.

Doi momente mai însemnate au avut loc în dieta din Budapesta. Proiectul de buget după o dezbateră generală de șapte zile s'a primit cu o majoritate covârșitoare pentru dezbateră specială.

Ministrul președinte dl Tisza a răspuns la interpelările deputaților Helfy și Perczel. Din acest răspuns transpiră un spirit pacinic, ce nu e lipsit însă și de presemne îngrijitoare. În el se accentuează rezerva, ce trebuie să și-o impună în starea actuală a lucrurilor, rezervă observată chiar de cei mai distinși bărbați de stat ai mării Britanii. Prin alărmările de tot felul nu trebuie să se lase populațiunea a fi dusă în eroare, căci contrar acestor faime neîntemeiate dovedesce faptul, cumcă nimeni nu poate trage ađi la îndoială fiducia puterilor aliate pentru susținerea păcii, care este un stălp al siguranței lor proprie. Încât privesc pregătirile noastre, este o urmare motivată a dislocărilor însemnate, ce se fac din partea Rusiei la granițele dinspre monarhia noastră și astfel fără a trage la îndoială declarațiunile pacifice ale împăratului rusesc și evitând ori ce aparință de provocățiune, trebuie să ne îngrijim, ca să se facă, pentru ori și ce eventualitate, toate câte se cer pentru siguranța granițelor noastre și pentru promptitudinea armatei noastre. Monarhia noastră n'are în gând nici o expansiune, ce s'ar putea considera de un act contra tractatelor, ea are de temeiu tractatele internaționale. Susținerea păcii este dorința noastră și spre realizarea acestui scop totdeauna am fost și

Unchiul ei era fericit, că a triumfat cu planurile sale. Don Miguel nu o înțelegea. El se îndestulia, dacă scia, că o poate iubi, dacă suridea vorbelor lui și dacă răzimată pe brațu-i intra în salele societăților din Mexico. El era un om superficial și tocmai că natura îi era și cugetarea despre femei. El privia femeile numai de o jucărie, de o desfătare în oarele de distracție. O jucărie, care ofere bărbatului și casei o splendoare trecătoare.

— Scii tu Conchita — dișe mătușă Pepita către ea într-o seară, când se preumblau amândouă pe acoperișul cel lat al casei și Conchita tocmai se adăncise în privirea zăpedii de pe munții cei înalți dela cari razele soarelui încă nu și luaseră adio, că adjutantul cel frumos, blondinul cela ce fusese în statutul major al generalului Bazaine, zace bolnav de mai multe săptămâni și propabil va fi transportat cât mai curând la Francia dimpreună cu ceilalți oficeri bolnavi? —

— Ce i lipsește? — întrebă Conchita cu glasul lipsit de farmec.

— Se dișe, că încă în lupta dela Puebla ar fi căpătat un glonț între coaste și acesta nu îl poate nimeni scoate. De present zace în lăzăretul frances. Sora Brigita se îngrijesce de el — ea mi-a povestit și mie. Nu e el acela, cu care te năcăja Rosita, pentru că a rădicat ce-ți căduse, când cu intrarea francesilor? —

suntem gata a lucra în unire cu puterile europene. Totdeauna a fost hotărâtă alianța puterilor centrale europene ca o alianță pentru menținerea păcii, basându-se numai și numai pe o defensivă și stând de parte de ori-ce procedere agresivă. Din cercurile hotărâtoare rusești încă s'a exprimat intențiuni pacifice, și luând și aceasta în considerațiune, putem trăi în speranță, că monarhii și guvernele, cari doresc numai și numai pacea vor isbuti în cele din urmă a o și susține.

Pe când premierul nostru face astfel de destăinuirii în dietă scirile mai proaspete vestesc, că relațiunile între guvernul din Viena și Berlin s'ar fi început a se răci și că chiar ambasadorul austro-ungar ar fi rechemat la Viena. Și aceasta din cauză, că ministrul comun al afacerilor esterne a pășit pe o cale pacinică, voind a intra în negocieri de pace cu guvernul rusesc. De asta se teme Germania și de aici se esplică și faptul, că foile germane conțineau articli vehemenți contra Rusiei, cari ațitau monarchia noastră a păși mai rezolut contra uneltirilor rusești. Ele au temei, căci chiar și „Times“ a publicat o corespondență din Viena, în care autorul susține, că guvernul austro-ungar s'ar fi convins de necredința Germaniei și că ar începe negocieri directe cu Rusia pentru rezolvarea cesiunii orientale. Ce va fi de Germania, se întreabă autorul, dacă s'ar alia d'odată Rusia, Franca și Austro-Ungaria? Imperiul habsburgic poate ușor eși din incurcă și fără ajutorul Germaniei, dacă nu sub comitele Kalnoky, sub un alt ministru. Și acesta ar fi comitele Andrassy. — Tot astfel de cuprins conține și o scrisoare rusească scrisă în Paris și publicată în „Nowoje Wremja“, în carea se admite posibilitatea unei înțelegeri între Austro-Ungaria și Rusia. Singurul scop al Rusiei este d'a ajunge în posesiunea mării negre. Rusia ar putea deci ceda Austriei, ca ea să înainteze spre Salonic; aceasta o împedecă numai simpatiile slave, dar nu și interesele.

Peste aceste sciri măgulitoare predomnesce următoarea scire senzațională, carea e la ordinea zilei: Nu mai puțin ca șase guvernori militari ai imperiului rusesc se află de present în Petersburg. Acestia sunt cei mai dibaci comandanți din războiul turcesc și anume, generalii: Gurko (Varșovia), Ganetzi (Vilna) Dventelen (Kiew), Roop (Odessa) și Dondukow Korsakow (Caucas), precum și hatmanul casașilor de Don, principele Swiatopolk-Mirsky. Se vorbește, că ei sunt chemați pentru ca în cazul unui războiu se comande armata, ear acum s'au întrunit într'o comisiune sub președința supremului comandant din războiul turcesc, marele principe Alecsandru, pentru a conferi. Aceasta comisiune se poate privi de un consiliu de războiu.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Brașov, 10 Ianuarie, 1888. *) Dle Redactor! În ziua de Bobotează mai petrecurăm unele momente vesele afară de cele comunicate în scurta mea notiță din urmă, — momente, cari într'adevăr ne înălțară sufletul la cel mai înalt grad de bucurie. Ședința publică a societății de lectură a studenților dela scoala noastră române de aici, a dovedit în anul acesta mai mult ca ori când altădată soliditatea ba-

*) Pentru Nr. precedent ne a sosit prea târziu

Red.

— Poate că e el! Dar tu scii, că eu nu me interesez de francesi — răspunse copila, care devenise palidă. —

— Ce-ți iubito!? Poate și e rău? — o întrebă mătușea după ce observă, că Conchita se aruncă pe un scaun, suspina și nu voia să mai grăiască nici un cuvânt.

— Sum obosită, de totul obosită, iubită mătușă, de altcum nu mi-e nimica. Spune lui Miguel, că ați nu-l pot însoți în operă... te rog însoțescel dta! — duse copila.

— Dar copila mea, dacă tu ești bolnavă, cum să te las eu singură? întrebă mătușea.

— Nu sum bolnavă mătușă! ci sum sătulă de toate societățile și petrecerile, de cari deja de mult m'am dis gustat.

Mătușea Pepita clătină din cap. N'o înțelegea. Conchita însă o ruga neîntrerupt să însoțească pe Don Miguel în teatru.

Gândurile Conchitei sburaseră la bietul adjutant, a cărui dor se aprinsese în inima ei. „El, care m'a iubit așa de mult să fie bolnav! Sermanul... m'a iubit... m'a iubit cu toată iubirea, pe care Ddeu a implantat o deopotrivă atât în pepturile celor fericiți cât și celor năcăjiți... ear eu — drept răsplătă — l'am desprețuit... l'am refuzat...! Am greșit! sum vinovată! me căesc... voesc a-l ruga de ertare — a me pocăi — dacă cumva nu e prea târziu, — căci altcum nu mai pot trăi!“ Astfel o muștra conștiința...

(Va urma.)

sei de conducere a acestui neprețuit focalar al nostru de cultură nu numai într'u cât privește partea instrucțiunii intelectuale-morale, ci și în privința pregătirii tinerimii studioase pentru viața practică.

În presara s-tului Ioan Botezătorul, ziua onomastică a Ilustrității Sale P. S. D. episcop al Caransebeșului I. Popasu, fondator al acestui institut, s'a obicinuit a se da în tot anul câte o producțiune literară-declamatorie musicală din partea societății de lectură a studenților.

Programul executat în acest an este următorul:

1. „Deschiderea prin președintele societății N. Pilția, profesor.

2. O privire asupra pedepsei cu moarte în diferite tim puri și la diferite popoare, disertațiune de oct. Corn. Scurtu.

2. „De ași fi inbito,“ cântec executat de corul studenților.

4. „Influența cruciatelor asupra comerțului și a industriei,“ disertațiune de I. Jaliu, cl. III com.

5. „Fantasii pastorale,“ de I. B. Singeliée, executate pe violină de C. Popp, cl. III com. și acomp pe pian de secest. A. Archimandrescu.

6. „Michnea și baba,“ poezie de D. Bolintinean, declamată de oct. Corn. Perșinar.

7. „Lupta de pe câmpul pânii,“ disertațiune de oct. N. Saftu.

8. „Stosachi,“ monolog comic de I. Ianov, rostit de Ilie Savu, cl. III com.

9. „A serii oară bate,“ executată de corul studenților. Începutul a fost precis la 8 oare. Programul s'a executat întocmai și a avut un succes mai bun decât s'ar fi putut accepta.

Cuvântul de deschidere al președintelui societății arată pe scurt unele momente însemnate ale gimnaziului și unele faze ale societății de lectură a studenților. Singur aceste informațiuni au putut servi de cinsură a bunului mers precum și a binefăcătoarei direcțiuni, ce urmează acest institut în toate direcțiunile. Aplausele publicului au oferit vorbitorului convicțiunea dreptelor și adevăratelor mulțămiri și recunoștințe ale sale pentru stăruințele d-sale în dirigerea înțeleaptă a societății.

Voind a vorbi despre succesul singuraticilor numeri ai programului, constat apriori, că e greu a face distincțiune în aprețierea reușitei.

Punctele 2, 4 și 7 ca teme libere au fost compuse cu toată dibăcia unor scriitori exercitați. Scrutarea adencită a isvoarelor acelor teme, variațiunea ideilor și, mai mult, figurațiunea scrierii nu au lăsat nimic de dorit. Declamațiunea precum și reproducerea monologului (pt. 6 și 8 din program) de asemenea au fost executate după adevăratul spirit al lor; modulațiunile înțonărilor naturale ale poeziei „Michnea și baba“ sunt unele dintre cele mai varii, cari toate a fost exprimate cu toată dibăcia; apoi „Stosachi“ a cuprins partea sa cea mai nimerită a oportunității. Moralul scos dintr'ensul nu se poate tăgădui; după ce și destoinicia reproducătorului — a face interesante partiile serioase ca și cele comice — încă a fost un motiv puternic, de a avut și acest punct succesul bun, ce l'a avut.

Pentru de a mi rectifica aserțiunea „oportunității“ îmi iau voie a da aci pe scurt cuprinsul numitului monolog. „Stosachi“ un vestit jucător de cărți își face biografia profesiei sale. Are câteva părechi de cărți, cu cari apare cu toată îndrăzneala și independența unui bancar avut în toate cuiburile de noapte a societăților cu fețele smolite de neodichnă, și-i face pe toți pilig la busunar.

El în societatea bărbaților e înformatiunile acestora de a scăpa de reproșurile soțiilor lor pentru venirea târziu acasă ear în societatea damelor, cari urmează profesiei sale e încuragietor în această direcțiune și îndemnător de a merge și ele acasă târziu în noapte cu aceleași scuse și preteceste, cu cari merg bărbații lor la astfel de ocațiuni. Nu lipsesce el nici din societatea damoaselelor, cu cari joacă cu acalași succes ca și cu ceilalți.

Punctele 3, 5 și 9 — coruri și solo, de asemenea au avut cel mai frumos rezultat. Aplausele publicului, îndesuit au forțat repetiunea cântărilor. Astăzi se vede completat programul resortului musical dela institutul nostru prin concentrarea conducerei muzicii vocale în legătură cu cea instrumentală. Profesorul actual de cântări dela institutul nostru dl Nic. Popoviciu a virit și între studenți același chit legător ca și în societatea adultă a românilor brașoveni. Dl Popoviciu într'un interval de o jumătate de an, a făcut pentru Brașov foarte mult; și neîndreptățesce a crede, că în viitor ne putem accepta și la mai mult. Ne aflăm deplin satisfăcuți prin ținuta D sale, carea ne deobligă a ne grupa cu toată căldura în giurul dînsului spre a-i da spriginul cuviincios.

Preste tot producțiunea din anul acesta a studenților nostri a arătat un progres foarte pronunțat în toate privințele. Scoala desbaterilor în ședințele societății lor este o sigură garanție, că ei eșind dintre păreții scoalei și întrând în vastul câmp al vieții publice, se vor scii orienta cu toată îndemânarea bărbătească. Conducătorii unei instrucțiuni de felul acesta merită toată recunoștința poporului, carele prin aceasta se simte, și trebuie să se simtă scutit de toate fluctuațiunile vieții.

Urez din suflet o nesfârșită propășire a acestei nobile direcțiuni!.

—n—

Agnita, în 9 Ianuarie, 1888.

(Incheere.)

După ce p. Moldovan constată: că, atât la banchetul de după alegere cât și la instalarea protopresbiterului n'a luat parte, me combate astfel: „Iată și aci o minciună în cumpăna dtale, earăși este un neadevăr grosolon.“ Nu s'a ținut de mine, nici n'am vrut să sciu, unde a fost p. Moldovan în timpul absentării dela acele întruniri, am reflectat singur numai la lecțiunea, ce mi o au dat o mai nainte ca să învețe și protopresbiterul cuvintele psalmistului: „Eată acum ce e bun și ce e frumos fără numa a lăcuți frații împreună“, că chiar dînsul a lucrat în contra acelei macsime, pe când vrea să admonieze pe alții, și n'a participat cu frații împreună.

Dacă p. Moldovan n'a participat, precum afirmă, ca să nu se facă complice unei fapte ilegale, atunci trebuia să abțină cel puțin și pe socrul seu, care a participat la instalare, și s'au făcut complice acelei ilegalități.

Un singur adevăr a spus și p. Moldovan acum la urmă prin cuvintele: „Ce se ține de modesta mea persoană, nice nu o compar cu persoana șefului nostru nici într'o privință, și nu me voi lăuda nici când, fără întru neputințele mele.“ Mare adevăr! mare neputincios! și dacă am lua cuvintele lui de serioase am veni la concluziunea: că, gura păcatosului vorbește adevărul!

După aceasta modestie ipocrită, dînsul defaimă pe actualul protopresbiter, că n'a fost în stare până la așa o etate a și pune barem un cuiu la scara, pe care s'a suit, bunăoară așa precum și au pus p. Moldovan care mai întâiu a competat la postul de capelan protopopesesc în Agnita, care post a fost combinat cu proiectul său de căsătorie; după ce aci n'a căpătat decât 1—2 voturi, sau deschis concursul de capelan în Nocrichiu, unic în felul seu cu clausula, că fitoriul capelan să locuiască în casa administratoarei protopopesesc, ceea ce avea să se înțeleagă, că numai ginerele seu pute să fie. La alegere abținându-se partea cea mai mare a alegătorilor dela vot p. Moldovan a fost ales cu 17 voturi. Toate aceste opintiri le făceau, ca fitoarea alegere de protopresbiter să-l afle preot și să se scape de cel dintăiu obstacol. După ce ca capelan în Nocrichiu nu-i convenia, a fost primit ca administrator parochial în Vêrd, unde și au așteptat cu toată siguranța brăul de protopop. O astfel de carieră nu ș'a putut face actualul protopresbiter mai nainte, ci veți Doamne numai dintr'odată protopop.

Spunând eu dară numai adevărul p. Moldovan afirmă, că eu scriu pe plată, lăudând pe protopresbiterul, și că dînsul trebuie să-și apere vađa și onoarea atacată de niște personaje ca noi de pe a căror față dînsul și la lună poate ceti: invidia, pisma ura și iubirea de ceartă și neadevăr; foarte bine, numai dacă dînsul ar putea ceti aceea de pe fețele noastre. Dacă e vorba chiar de fețe a-și recomanda p. Moldovan să și contempleze mai bine fața sa aducându-și aminte de ăicala poporală: „De omul cu pèrl roșu să te ferești.“

Dacă p. Moldovan nu i au trebuit ajutoriul unor cărpaci ca mine, nici nu mi poate imputa, că i l'a-și fi oferit vreodată; apoi cumcă punerea cuiului ultim al scării sale l'a costat multe jertfe, ostenele și seduceri chiar, eu cred și sciu chiar, din esperința mea proprie cât au lucrat numai ca să devină ales, și acum dacă strugurii au fost acrii, este indestulit cu soartea sa, nici nu-i disputez tigna, de care se bucură; numai cât și dela dînsul se așteaptă să dea altora pace.

În fine p. Moldovan poate fi liniștit, că dînsul și a făcut rigurosul prin scrierile sale publice, și cine până acum nu l'a cunoscut il va cunoaște de aci nainte, de pe cualificațiunea, bunăcuviința și ideile lui pline de spirit în lupta pentru adevăr și dreptate — testimoniul încă nu-i va lipsi. G.

Feneș, în 12 Ianuarie, 1888.

Domnule Redactor! Un eveniment neplăcut me silesc a ve ruga să binevoiiți a da loc în „Telegraful Român“ și următoarelor rânduri, ca on. public să aibă cunosc nța și din aceasta, că până unde am ajuns.

În 3 Ianuarie a. c. v. între oarele 7—8 a. m. pe când tocmai eram regătit a merge la s biserică spre începerea serviciului divin, mă surprinse în locuința mea dl sergente dela gendarmi însoțit încă de un gendarm — staționați în Zlatna — și de primarul comunei Ioan Toderescu; ear gendarmii cu toată seriositatea începură a-mi pune întrebări că ce adunare am ținut cu oamenii în ziua anului nou?, fost-am încunosciițat despre aceea adunare pe dl solgăbiru, sau cel puțin pe biruul sau pe notariul? căci altcum nu-mi era ertat a ținea adunare de oameni.

La întrebările acestea am reflectat, că adunarea de sub întrebare n'a fost de colorare politică, ci pur bisericească, și adevărat am conchemat la ședința comitetul parochial conform § 21 din „statutul organic”, pe baza căruia i-am arătat protocolul ședinții despre lucrarea rațiociniului bisericesc și scolar pentru anul deja trecut, stăvărind bugetului pe anul viitor; apoi „consemnarea membrilor apți pentru sinodul par. din 1888” pentru cari lucrări au fost adunați membrii comitetului parochial, și numai după ce și primarul comunei afirmative a întărit deslușirea dată de mine mi a ordonat apoi dl sergente ca pe viitor să nu mai țin „adunare” până nu voi încunoscînța despre aceea pe biroul s'au pe notariul cu 3 zile înainte de ședință.

Ce e drept am insistat, că dacă este vre un ordin în privința aceasta să mi l comunice și pentru aceea, ca să pot face despre el arătare mai marilor mei bisericesci, însă mi s'a refuzat cu aceea obervare, că așa trebuie să facă și alte naționalități, când țin adunări și în afacerile lor bisericesci.

Investigațiunea de mai sus — tot în aceeași dimineață — s'a făcut și pe la locuințele unor membrii din comitetul parochial, cari au participat la ședință.

Că faptului arătat, i-a premers o denunțare laurită în noaptea precedentă în casa fostului jude comunal, unde gendarmii de ziua până noaptea târziu au petrecut bine, e probabil; deoarece subscribul nu s'a putut subtrage ca factor principal de ceilalți membrii comunali la amovarea lui din oficiul de primar, de unde se trage ura lui asupra mi.

Moise Laslău,
paroch gr or.

Varietăți.

* (Denumire.) În ședința din 27 a. l. c. în casa magnaților s'a cetit un rescript regesc, în puterea căruia vicepresidentul de până acum, custodele de coroană, baronul Nicolau Vay, este denumit de president al casei magnaților. Pentru postul de vicepresident devenit vacant a fost denumit comitele suprem al comitatului Zips, contele Albin Csáky, un bărbat încă tânăr, pe care dl Tisza de multe ori l'a imbiat cu ocuparea vr'unui portofoliu.

* Junimea română din Alba-Iulia are onoare a ve invita la balul ce se va arangia în 28 Ianuarie st. v. (9 Februarie st. n.) 1888 în otelul „Hungaria” în folosul ambelor scoale române din Alba Iulia. Inceputul la 7 1/2 oare seara. Prețul intrării: de persoană 1 fl; de familie 2 fl. Bilete se pot căpeta la prăvălia d-lui S. Fogolyán și seara la cassă. În timpul pauzei se vor executa jocurile naționale „Călușierul și bătuta” de câtră 13 tineri.

Comitetul aranjator.
Ioan Cirlea,
cassar.

NB. Oferte marinimoase se primesc cu mulțămă și se vor cuita pe calea diaristică.

* (Intunecimea de lună.) Tocmai după calculul cel sigur al astronomului în 16 Ianuarie noaptea, s'a observat fenomenul intunecimea de lună. Cam câtră 11 oare, când luna se ridicase binisor pre ceriu pământul nostru, s'a pus în dreptul soarelui și încetul cu încetul a început să intunece luna. Dar după cum a putut observa ori și cine care nu așa de vreme s'a aruncat în brațele cele dulci ale lui Morfeu și a eșit afară și a privit luna, aceasta și când umbra pământului o acoperise de tot, tot se mai vedea, dar într'o colorare aramie. Causa acestei din urmă aparințe provine de acolo, că pământul este încungiuat de o atmosferă, care începând de jos în sus decresce în densitate. Pământul fără aceasta atmosferă ar intuneca luna cu desăvârșire, atmosfera însă îl împedecă.

* (Invățământul în Ungaria.) „Scoala și Familia” scrie: În raportul prezentat de ministrul unguresc de culte și instrucțiune casei deputaților se cruprind următoarele date: În anul scolar 1885—86 au fost obligați să cerceteze scoalele în întreagă Ungaria 2 milioane 324,735 copii. Din aceștia au frecventat prelegerile 1,870,083 copii; așa dar din 1000 copii obligați a umbla la școală au cercetat în adevăr școală 804. Fără instrucțiune au rămas 454,652 băieți și băiete; așa dar câte 196 dintr'o mie. După confesiune mai bine au cercetat școala romano catolică (872 dintr'o mie), urmează apoi evanghelicii (871 dintr'o mie), calvinii israeliții unitarii și în urmă de tot greco orientalii și greco catolicii. La acestia din urmă din 1000 copii obligați a cerceta școala au cercetat o numai 596. După naționalitate proporțiunea este următoarea: sașii 908 din o mie; slovacii 844 din o mie maghiarii 836 din o mie; românii 698 din o mie. — Va să dică la noi poporul trebuie încă îndemnat cu toată serioșitatea să nu își lase tinerile odrasle lipsite de binefacerile învățătorei; înțelegem, ale învățătorei aședate pe base naturale, adevărate ale celei naționale.

* (O academie nouă pentru medicii militari) Ministrul de războiu francez, Logerot, va presenta camerei un proiect de lege pentru ridicarea unei academii în Lyon, pentru medicii militari după modelul Iosefinului din Viena. Reprezentanța orașului Lyon a declarat, că va purta cheltulile clădirii.

* (Dela curtea italiană.) Principele de coroană al Italiei, Victor Emanuil, născut în 1869, s'a încredințat cu principesa Henrieta de Belgia, fiica contelui de Flandria, nepoata regelui Carol din România și verișoara principesei noastre de coroană Stefania. Principesa Henrieta de Belgia e născută în 1870.

* (Progres în datorii.) În ședința din 27 Ianuarie a parlamentului german, ministrul de războiu a declarat, că pretensiunea militară de 280 de milioane, nu este ultima pretensiune, impregiurările vor reclama și alte pretensiuni.

* (Semne ale timpului.) În zilele din urmă au domnit mari tulburări între armeni, provenite din măsuri aspre luate de înalta Poartă cari tulburări pregătesc o răscoală formală. Se telegrafează acum, că marele vizir, la ordinul sultanului, a invitat la sine patru notabilități din Armenia, spre a-l lămuri despre ferbarea ce domnesce între armeni. După cum se anunță s'a și denumit o comisiune constătătoare din armeni și câți-va pași, ca să se ocupe strict cu afacerile armenilor. — Din Bulgaria sosesc sciri, că se înscenesă mici revoluțiuni și că se fac pregătiri pentru o mare revoluțiune, ce va avea să izbucnească în curând și pentru care e căștigată și a treia parte a armatei.

* (Cășarmă nouă de cavalerie) În o ședință a consiliului comitatens din com. Szabadka s'a luat decisiunea, ca să se ridice o cășarmă de cavalerie. Spre scopul acesta se va cere încuviințarea ministerului de interne și de honvedii. Drept spese, ce le va purta comitatul s'a socotit suma de 1,063,000 fl.

* (Contra gândacilor din pivniță.) Diversile insecte de prin pivnițe se pot prăpădi, dacă rezemăm de pereți mături de mătăcan. Toate insectele se urcă bucuroși pe această plantă. Din când în când scuturăm măturile spre a călca și ucide animalele cădute, sau le muiem iute în apă ferbinte.

Discurs.

rostit de Zevedeu Murășianu învțătoriu și catichet în S.-Sebeș, cu ocaziunea adunării generale a despărțământului al IV lea al Asociațiunei Transilvaniei pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Mercuria în 2 Octobrie 1887.

(Urmare.)

Să vedem oare aduce vinarsul ceva folos ori pagubă?

Vinarsul nu aduce nici un fel de folos poporului nostru. Din contră produce un rău mare, fiindcă e o beutură veninoasă, otrăvicioasă.

Toți doctorii dic, că vinarsul e venin, carele omoară, numai omoară încet, și că produce o mulție de felurite boale.

Vinarsul arde înlăuntru pe cei ce l beau de le izbucnesc semne roșii la ochi și la nas, li se înpăinginează ochii, le vigie urechile și nu mai aud bine. Pricinnesce celui ce bea dureri de cap, amețeli și slăbiciuni, încât nu-l mai țin pe om picioarele, i slăbesce judecata, mintea și-o perde și se prostes e.

Ți se umple sufletul de intristare, când vești omul, cel făcut după tipul și asemenarea lui D-zeu, ajungând la atâta degradare și timpire și când se pune mai jos decât animalele.

Vinarsul aduce românului cele mai mari și mai multe rele, traiu rău, fapte criminali-rele, seracie și nimicire totală.

Beția însăși încă e o boală foarte rea.

Un bețiv, dacă a beut vre-o 15 ani, apoi începe a numai mânca cum se cade; începe a se umfla a se hăbăuci și după câțiva ani pere ca vai de el.

Trairile rele între bărbat și muere, mai toate din vinars vin.

Criminalistii, — făcătorii de rele — mărturisesc, că toate faptele cele rele, ce leau făcut, le-au făcut fiind sătui de vinars.

Dar apoi lățirea vinarsului la prunci, la oameni tineri, aduce o nimicire totală a spiritului, a ducului ager, pe carele îl are românul și perderea mai curând ori mai târziu a moșioarei, ce o mai are.

Acesta e răul cel mai mare ce l aduce vinarsul, lățirea lui la tinerime la copii.

Dar să vedem mai în înțeles, câtă pagubă aduce vinarsul poporului român în bani? Și se facem o socoteală.

Să punem on. public, că o casă română una cu alta bea pe 5 vinars numai de 5 cruceri. Și dacă luăm în băgare de seamă, cum și cât vinars se bea ați? Apoi la nice o întâmplare mai puțin de

5 cruceri nu se poate veni pe casă. Atunci în un an fie care casă bea vinars de 18 fl. 25 cr. v. a. și în 20 de ani bea de 365 fl. v. a.

Un sat de 200 familii ori case române bea pe an de 3650 fl. v. a. Și la toată întâmplarea se bea atâta; căci numai arândă de vinars în un atare sat plătesce jidovul dela 700—1000 fl pe an. Și deci ca să poată el scoate aceasta arândă, și pe lângă aceasta și el se poată trăi cu familia lui domnesce, care ear face pe an vre-o 600—800 fl; și acestia bani încă i scoate tot din vinars, atunci trebuie la ori ce întâmplare să se bea vinars, de 3650 fl. dacă nu mai mult.

Un atare sat bea în 20 de ani de 73000 fl.

Românii din Ardeal 1,200,000 adevărat cam 400,000 de case beau pe an de 7,300,000 fl. ear în 20 de ani beau de 146,000,000 fl

Eată on public o avere națională colosală, carea se perde, ca și când ai arunca-o în vânt; eată bani de spăriat, pe cari îi aruncă românii în 20 de ani în foc, fără să le aducă cel mai mic folos.

Dar să trecem puțin și la ortacul rachiului, la tăbac

Am dis mai înainte, că tăbacul a ajuns a fi soț nedespărțit al rachiului. Despre tăbac toți doctorii cei mai învățați dic că nu e de nici un folos, ci din potrivă la foarte mulți le strică, dacă nu la toți, cari fumează — pipă. — Căci el conține un fel de venin din cele mai periculoase, care poate să omoare îndată. Sciu, că sunt destui, cari cu zama din țevă pipei a-ți omorât șopârle etc. Sciiți toți, cari fumați, că la început până s'a datat trupul cu acel venin, a-ți avut dureri de cap, greață mare, amețeli ș. a. Și așa au toți începătorii; Și aceasta vine din veninul, ce se desvoaltă prin fumat.

Priviți numai la tinerimea cea fără mustațe, cari fumează, și vedeți cum se cunosc lucrările fumatului pe fețele lor cele palide, galbine, buzele lor albe și uscate, vocea lor răgușită și alte semne de acestea. Căutați și la acei bătrâni dedați cu tăbacul, că ei nu pot petrece nice un pătariu de oară fără pipă, nu pot lucra nimica, până nu-și aprinde luleaua.

Destul este on. p, că tutunul nu aduce chiar nice un folos nice cât e negru sub unghie — precum dicem noi — fără numai sărăcie. Chiar și focurile cele multe și mari mai toate din pricina fumatului vin.

Ba să spun adevărul on. public! Eu sciu, că fumatul la cei mai mulți e un lucș, ori precum dice poporul de rënd e o trufașie pentru cel ce pipă. Și din trufașia lui, țipă în fie care an o sumă frumușică de bani în foc, întocmai ca și pe rachiu.

Ați nu e un unghiuleț al țerei, ba chiar al pământului unde nu ar fi tutun. Ați vești băeți și de 10 ani cu țigaretă în gură, ori pipă cu ciutură. Oh! vai de voi copii, însă mai vai e de părinții acelor copii!

Veniți on. p. ca împreună se facem socoteala și la aceasta burueană.

Scim cât e de lățit ați fumatul. Scim că sunt case unde tatăl cu 2 cu 3 feciori pipă pe întrecute; scim că unii domni pipă tutun mai scump, încât unii plătesc pe an și până la 50 fl, ba unii poate și mai mult; și de aceea luând una cu alta fie-care casă română, putem dice cu tot dreptul că se pipă în fie-care de 4 cr.

Deci în o casă se fumează în un an de 14 fl. 60 cr. ear în 20 de ani plătesc o casă pentru tutun 292 fl.

Un sat de 200 case plătesc pe an pentru tăbac 2920 fl., ear în 20 de ani suma de 58,400 fl. Românii toți din Ardeal plătesc pe tutun în un an 5,840,000 fl., ear în 20 de ani 116,800,000 fl.

Adagând acum banii vinarsului cu ai tutunului vine pe fie-care casă pe an 32 fl. 85 cr., ear în 20 de ani 657 fl.

Pe un sat de 200 familii vine pe an suma de 6570 fl. ear în 20 de ani 131,400 fl.

Toți românii din Ardeal plătesc pentru vinars și tutun pe an 13,140,000 fl., ear în 20 de ani 262,800,000 fl.

Așa e on. public, că ne înspăimântăm de această sumă? Așa e că ne vine a nu crede că se poate se fie atâta, căci li se pare că nu s'ar putea scoate atâta bani dela săracii de români! Ei! dar cugetați d-voastră, că dacă ați dai 3 cruceri, mâne ear, poimâne o cupă de grâu, dincolo 4 ouă ș. a. eacă așa se adună sumele cele mari, ce ne sparie pe toți.

Ce fonduri frumoase ar fi în stare se facă fie-care comună română, numai dacă în un an s'ar lăsa toți de vinars și de tutun și ar da banii la fond; de pildă un sat de 200 de case ș'ar face un fond de 6570 fl.

(Va urma)

Loterie

Sâmbătă în 28 Ianuarie 1888.

Buda: 71 40 19 62 10

Nr. 256/887

[1772] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei va cante de clasa a treia Oprea-Cârțișoara din protopresbiteratul Avrigului, se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Venitele parohiale sunt:

1. Dela 180 familii câte o di de lucru, computate cu 40 cr. fac fl. 72.—
  2. Folosința cimiteriului fl. 3.—
  3. Stolele usitate dela botezuri, cununii, înmormântări și alte funcțiuni preoțesci, computate în bani, după calculul mediu a lor 5 ani din urmă, dau un venit anual de . . . . . fl. 201.70
- Suma . . . . . fl. 276.70

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au a-și substerne cererile concursuali instruite conform dispozițiilor statutului organic și a regulamentului pentru parohii din 1878 la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului. (posta Avrig, Felek) până la termenul susindicat.

Avrig, 22 Decembrie, 1887.

În conțelegere cu comitetul parochial, oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului.

Ioan Căndea,
protopresbiter.

Nr. 34.

[1770] 1—3

EDICT.

Dumitru Pleșa, gr. or. din Seliște, care a părăsit cu necredință pe legiuita sa soție Maria n. Oprea Roșca gr. or. tot din Seliște fără a se sci locul ubicațiunii lui — conform rezoluțiunii consistoriale din 29 Decembrie 1887 Nr. 6178 B — se provoacă a se presenta la subscrisul oficiu în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial, intentat asupra-i de soția lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei.

Seliște, 16 Ianuarie, 1888.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter

Nr. 35.

[1771] 1—3

EDICT

Ioan Mânzat, gr. or. din Aciliu, care a părăsit cu necredință pe legiuita lui soție Paraschiva n. Toma Floca, gr. or. tot din Aciliu fără a se sci locul unde petrece — conform rezoluțiunii consistoriale din 29 Decembrie 1887 Nr. 6392 B. se provoacă ase presenta la subscrisul oficiu în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial, intentat asupra-i de

soția lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Seliște, 16 Ianuarie 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Nr. 996

[1769] 3—3

EDICT.

Bucur Surdu din Tohanul nou, carele a părăsit cu necredință de trei ani pe legitima sa soție, Maria Ioan Șerban, fără a se sci ubicațiunea lui, este prin aceasta citat, ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea acestui oficiu, căci la din contră procesul divorțial intentat de soția sa se va pertracta și decide și în absența lui.

Zernesci, 20 Novembre, 1887.

Oficiul protopresbiteral al Branului.

Traian Mețian,
protopresbiter.

6378. szám 1887. polg.

[1771] 2—3

Hirdetmény.

Datk községe határtagosítása ügyében az előmunkálatok megkezdése, nevezetesen a képviselőt rendezése, működő mérnök megválasztása, s a költségeloirányzat elkészítése végett határidőül az 1888 évi február hó 20-ik napjának d. e. 9.

Gráját Datk községben a községi biró lakására tüztem ki, s erre az összes érdekelt-eket azon figyelmeztetéssel idézem meg, hogy a felek elmaradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

Erzsébetváros, 1887. december 31.

A kir. törvény-zék nevében

Szenkovich Dénes,
eljáró bíró.

Picăturile lui St. Iacob.

Se întrebuițează ca mijloc spre deplină și sigură lecuire contra tuturor suferințelor de stomach și de nervi, chiar și contra boalelor, cronice, catar de stomach, slăbire de stomach, colică, junghiuri, mistuire ne-regulată, tresaltare, batere de inimă, durere de cap etc. **Picăturile lui Iacob**, destilate conform receptului **peregrinilor monăstirei Actra din 22 de plante de cură radicală din orient**, unde și ați fie-care se întrebuițează cu cel mai mare succes spre cură, stipulă prin compunere la întrebuițarea picăturilor rezultat sigur.

Pre ul: **60 cr.**, o sticlă mare **1 fl. 20 cr.** v. a., pe lângă trimitere ori asigurație. **În toate farmaciile se află;**

Deposit principal: *M. Schultz, Hannover, Eschenstrasse 6.* [1452] 26—26

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„**Amicul Familiei**“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tratează chestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor înd vișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român**“ Diariu biserice-c, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierieilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, pătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere** —

➡ **A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.** ➡

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere invederită și apreată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la toate sărbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sărbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „**Idealul pierdut**“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu port. francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca e lor în prima linie interesați

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, armate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scoala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoase ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări biserice-ci — frumoasă ilustrată, pentru pruncii scolare de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolare de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șen urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 5—50